

ལམ་གྱི་སྐྱར་སྲིང་ལམ་ཐིག་དང་པོ་དེ་རེད་འདུག དེའི་བཟོ་བཞུགས་ཚད་ཚུ་ཚོད་རེའི་ནང་གེ་ལོ་སྟེ་ཏ་
190 ཡིན་ཚུལ་བཤད། མ་དངུལ་སྒོར་དུང་ཕུར་ 199 . 9 བཏང་ཡོད་པ་དང་། གེ་ལོ་མི་ཏར་རེ་ལ་སྒོར་ས་ཡ་
49. 9༩ བཏང་ཞིང་། ཏ་ལམ་མི་ཏར་རེ་ལ་སྒོར་ཁྲི་ 4 རེ་སོང་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་སྐྱོན་འགོ་གོན་ཆེས་མཐོ་ཤོས་
གྱི་སྐྱབས་ལམ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག

སྐྱབས་ལམ་བཟོ་སྐྱོན་བྱི་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ།

མདོ་དབུས་སྐྱབས་ལམ། མདོ་དབུས་སྐྱབས་ལམ་དུས་རིམ་གཉིས་པའི་ལས་གཞིར་འཕུད་པའི་དམིགས་
བསལ་དཀའ་ངལ་ནི། སྐྱབས་ལམ་ལམ་བརྒྱད་གྱི་ས་གཤིས་གནས་ཚུལ་ཏ་ཅང་རྫོག་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། རིང་
ཚད་གེ་ལོ་སྟེ་ཏ་ 160 ཡི་ལམ་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་དོས་ནས་མཐོ་ཚད་མི་ཏར་ 5000 ཡན་དུ་ཡོད་པ། གེ་ལོ་མི་ཏར་
440 འབྲུགས་ས་ས་ཁུལ་བརྒྱད་དགོས་ཤིང་། གནས་དེ་དག་དུ་ལོ་རེའི་ཆ་སྟོམས་དོད་ཚད་ཀོར་ཐིག་མན་དང་།
དོད་ཚད་ཆེས་དམའ་ཤོས་ཀོར་ཐིག་མན་གྱི་དུའུ(Minus 40 Celsius 摄氏) 50 ཡིན་ཚུལ་བཤད། འབྲུགས་ས་ས་
ཁུལ་ཁག་ཅིག་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཨ་ལ་སི་ཁའི་འབྲུགས་ས་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུར་ཕྱི་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། དགུན་
ཁ་འབྲུགས་པ་ཆགས་ཏེ་ས་གཞི་སྐྱབས་ལམ་སྐྱོན་བྱི་བ་དང་དབྱར་ཁ་ས་དོས་རིམ་གྱིས་ལྷན་ནས་འདམ་བཤུ་ཆགས་
འགོ་བ། དེའི་ལྗང་སྐྱབས་ལམ་བཟོ་སྐྱོན་བྱི་བ་ལ་དཀའ་ངལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་བབ་
མཐོ་ཞིང་གང་ལ་གསོ་རྒྱུ་དཀའ་བ་(Lacking Oxygen 缺氧)། བོད་ས་མཐོ་སྐང་གི་གསོ་རྒྱུ་ནག་ནང་ཁུལ་
ཐང་གཤོང་ས་ཁུལ་གྱི་ 50% ལས་མེད་པས། སྐྱབས་ལམ་བཟོ་སྐྱོན་ཐད་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འཕུད་ཡོད་
ཚུལ་འདུག

སྐྱ་གཞིས་སྐྱབས་ལམ། སྐྱ་གཞིས་སྐྱབས་ལམ་ལམ་བརྒྱད་གྱི་ས་གཤིས་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་རྫོག་འཛིང་ཆེ་ཞིང་།
རི་སྐང་ཚུ་སྐང་གང་མང་བརྒྱལ་ཏེ་ཟམ་པ་ 115 དང་སྐྱུག་ལམ་ 35 བཟོས་པ། ཡར་སྐང་གཙང་པོར་ཐངས་
གསུམ་བརྒྱལ་དགོས་ཞིང་སྐྱ་ས་སྐྱིད་ཚུར་ཐངས་གཉིས་བརྒྱལ་དགོས་པ། མཐོ་སྐང་གི་རྒྱུད་དང་བྱེ་མ་བཟོ་
བཅོས་དང་ཁོར་ལུག་སྐྱུང་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་ཐད་རིན་དོད་གང་མང་གཏོང་དགོས་པ་བཅས་འཛོམས་སྤིང་རང་
བཞིན་གྱི་དཀའ་ངལ་འཕུད་ཡོད་ཚུལ་བཤད།

༡༽ བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་གི་རྒྱུ་ལྡོངས།

མདོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་གི་རྒྱུ་ལྡོངས་སྐོར་རོབ་ཅམ་ཞུ་ན། ལྷགས་ལམ་འདི་ནི་རྒྱ་
དམར་གཞུང་གིས་ཉོབ་སྟེ་ཁ་ལ་བསམ་སྟོ་འཁོར་ནས་འཇུགས་སྐྱེ་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བོད་
དབང་སྐྱུར་བྱས་མ་ཐག་ནས་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཀྲང་ལུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་གཞི་རྒྱུགས་པ་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཀྲང་ལུ་མི་དམངས་བཅའ་འཇགས་དམག་བོད་དུ་དཔུང་འཇུག་
བྱས། དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཀྲོག་མཚམས་དང་པོ་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་པེ་ཅིན་སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་དུ་
ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏང་འདུག ༡༩༥༩ ལོར་ མདོ་དབྱུང་གཞུང་ལམ་དང་། རྩོན་
བོད་གཞུང་ལམ། དུན་བོད་གཞུང་ལམ་བཅས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ལྷགས་སྐྱེ་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༥༥
ལོར་བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་ལམ་བཟོ་དམག་དཔུང་དང་ཆེད་ལས་མཁས་པ་བཅས་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་བྱེད་
མངག་གཏོང་བྱས་ཏེ་རྒྱུས་བཀོད་ཚད་ལེན་བྱས་རྗེས། མདོ་དབྱུང་དང་། རྩོན་བོད། དུན་བོད་བཅས་ལས་མཚོ་
སྐོར་ནས་བོད་ལྡོངས་སུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་བྱས་ན་རུང་སྐབས་བདེ་ཡོད་པས་མདོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་གྱི་
ལམ་ཐིག་གཏན་ཁེལ་བྱས། ༡༩༥༥ ལོའི་ལྷོ་ ༩ བར་ མདོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་གྱི་དུས་རིམ་དང་པོའི་ལས་གཞི་སྟེ་
བེ་ལིང་ནས་ན་གོར་མོ་བར་གྱི་འཇུགས་སྐྱེ་འགོ་བཙུགས། དུས་མཚུངས་སུ་མ་དོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་དུས་རིམ་
གཉིས་པའི་ལས་གཞི་སྟེ་ན་གོར་མོ་ནས་སྤ་ས་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་ཡང་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། ཡིན་
ནའང་སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ལ་ལས་གཞིའི་ལག་རྩལ་ཚུ་ཚོད་དང་དཔལ་འབྱོར་སྟོབས་ལྷགས་བཅས་ཀྱི་མ་འདང་
བ་དང་། དེའི་སྟེང་ད་དུང་མཚོང་སྟོད་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱེ་བྱེད་ཐབས་ཏེ་ ༡༩༥༧ ལོའི་ལྷོ་ ༩
ནས་ལས་གཞི་མཚམས་འཇོག་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་འདུག ༡༩༥༩ ལོར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
སྟེ་ལན་རྟ་ར་ལྷག་འཕྲད་སྐབས། མཚོ་བོད་མདོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་བྱེད་གཏོང་མ་བྱུང་ན་ང་
གཉིད་ལྷག་ལྷག་གྱི་མི་འདུག ཅེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྲའོ་ཨན་ལེན་དང་ཏེང་ཞོ་ཕིང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དོ་
དབྱུང་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་ཚོག་མཚན་གནང་། ༡༩༥༩ ལོར་མ་དོ་དབྱུང་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་གི་དུས་
རིམ་དང་པོའི་ལས་གཞི་བསྐྱར་དུ་འགོ་བཙུགས། ༡༩༥༩ ལོར་རིང་ཚད་ལ་ཀེ་ལོ་སྟེ་ཏུ་ ༡༥༥ ཡོད་པའི་བེ་ལིང་
ནས་གོར་མོ་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་ལས་ཡུན་ལོ་ལྗེའི་ནང་འཇུགས་སྐྱེ་ལྷགས་སྐྱེ་བྱུང་། ཡིན་ཡང་ལོ་ལྗེ་ལི་རྗེས་
ཏེ་ ༡༩༥༩ ལོར་གཞི་ནས་འཁོར་སྟོད་དངོས་སུ་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས། དོན་དངོས་ཐོག་བེ་ལིང་ནས་གོར་མོ་བར་གྱི་
ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་ལོ་བཅུར་བྱས་འདུག དེ་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༠ ཅམ་གྱི་རིང་གོར་མོ་ནས་སྤ་ས་བར་གྱི་
ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེ་བྱེད་ཐབས་མི་འདུག དེ་ཡང་གཅིག་ནས་ལྷགས་ལམ་བསྐྱེད་ཡུལ་གྱི་རང་བྱུང་ཆ་རྒྱུན་

དམིགས་བསལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ལག་རྩལ་དང་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་རྒྱུན་ཞེས་པ་
སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རེད། ༢༠༠༡ ལོའི་ལྷོ་ ༩ པར་མ་ རོ་དབུས་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱུན་ལམ་གྲངས་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ “ལོ་ལྔ་ཚན་བརྒྱ་བའི” འཆར་གཞི་ནང་བཞག་
སྟེ་ལོ་ལྔ་རིང་འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་ཏེ་ ༢༠༠༤ ལོའི་ལྷོ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན་གོར་མོ་ནས་ལྷོ་ས་བར་མེ་འཕོར་ཤར་
གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ལྟར་བེ་ལིང་ནས་གོར་མོ་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་རིང་ཚད་ལ་གེ་ལོ་མི་ཏར་ ༤༧༧ ཡོད་པ་དེ་ལས་ཡུན་
ལོ་བརྒྱ་དང་། གོར་མོ་ནས་ལྷོ་ས་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་རིང་ཚད་ལ་གེ་ལོ་མི་ཏར་ ༡༡༡༡ ཅན་དེ་ལས་ཡུན་ལོ་ལྔ་
ལྷོ་ས་ནས་གཞིས་ཀ་ཚེ་བར་གྱི་ལྷགས་ལམ་རིང་ཚད་ལ་གེ་ལོ་མི་ཏར་ ༣༥༩ ཡོད་པ་དེ་ལས་ཡུན་ལོ་བཞི་ཙམ་
གྱི་ནང་འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་འདུག མདོར་ན་མ་ རོ་དབུས་ལྷགས་ལམ་ནི་ཉ་ལམ་དུས་རབས་སྤྱིད་ཀ་ཙམ་གྱི་ནང་
འཛུགས་སྐྱུན་བྱས་པའི་ལྷགས་ལམ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ལ་ལྷགས་ལམ་བཟོས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྤོང་
བརྒྱད་དང་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ལ་སྤོང་བྱུང་མ་གྱིང་བའི་དྲང་སྤྱོད་དང་སྤོང་སྤྱོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་
འཕྱུར་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡང་ཐེབས་འགོ་བཙུགས་པ་རེད་ལ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཀྲོག་མཚམས་གཉིས་པ་
ཡང་རེད།

༩༽ བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་དོན།

༩༡༽ མདོ་དབུས་ལྷགས་ལམ་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་གྲངས་ལས་འདས།

པེ་ཅིན་མཁའ་སྐྱོད་མཁའ་འགྲུལ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་ཀྱང་ལུན་ལུའུ (张文本) ཞེས་པས།
ཀྱང་གོའི་ས་འབྲེལ་གྱི་གནས་བབ་ཡག་ཤོས་(Geographical Advantages 地缘优势)དེ་ཤར་ནས་རྒྱ་ལོར་ཐོན་ཁུངས་
དང་། ལུབ་ནས་ལུས་པའི་ཐོན་ཁུངས་བཅས་ལ་ལུ་འབྲེལ་བྱས་བཟང་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་བཤད། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
དུ་ལུས་པའི་ཐོན་ཁུངས་གཏེར་ཁ་ལུན་ལུའུ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མིག་ལྔར་སྤྱིར་འཛུམ་སྤྱིང་སྤྱིང་བསགས་
འབོར་ཅན་གྱི་གཏེར་རྒྱས་རིགས་ ༡༤༧ ཡོད་ཚུལ་འདུག ད་ལྟ་བོད་ནང་དུ་གསར་རྒྱུད་བྱུང་བའི་གཏེར་རྒྱས་
རིགས་ ༡༣༠ ལྷག་འདུག་ཟེར། ལྷག་པར་དུ་བོད་དབུས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་མ་དང་ཁམས་ཆབ་མདོའི་གཡུ་ལུང་ཟངས་
གཏེར། མདོ་སྐད་པའ་ཆེན་ཞིང་བདེའི་ཀི་ལིའི་གསེར་གཏེར། ལྷ་འདམ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་བྱང་ཐང་སོགས་ཀྱི་རྩོ་
སྐྱུ་བཅས་ནི་ཨེ་ཤེ་ཡ་སྤྱིང་ཙམ་མ་ཟད། འཛུམ་སྤྱིང་ནང་བསགས་འབོར་ཅན་གྱི་གཏེར་ཁུལ་གྱི་གསེར་ཤིག་ཡིན་

པ་རེད། བོད་ཀྱི་གཏེར་རྩལ་ཟུང་སྡེ་དང་གསེར། ཁིར་ལྷགས་ (铬 Chromium) ། ཚོ་ལ་དཀར་པོ་སོགས་ནི་རྒྱ་ནག་
ནང་ཆེས་དཀོན་པོའི་གཏེར་རྩལ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། འདིར་རྒྱ་ནག་པས་བོད་ཀྱི་སེར་པོ་གཉིས་དང་དཀར་
ནག་གཅིག་རེ། ཞེས་བཞགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུས། ལྷགས་ལམ་ནི་བོད་ཀྱི་གཏེར་རྩལ་རྣམས་མར་རྒྱ་
ནག་ནང་ཁུལ་དུ་དཔོར་འདྲེན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་རེད།

དེ་མིན་མཐའ་མཚམས་ཚོང་དོན་ཐད། མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་རྒྱན་མ་བྱས་གོང་དུ་
བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གཙོ་བོ་ཁག་ལ་ཚོང་རྩིས་སྐོང་སའི་རྒྱུལ་འདྲེན་གྱི་དུས་
ཚོད་ཉིན་ ༡༥ དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མ དོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་རྒྱན་བྱས་རྗེས་བདུན་ཕྲག་
གཅིག་ལས་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དབྱུར་དབྱུར་དུས་ཚོགས་བཞི་དང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་
ཚྭ་བཅས་ལ་ལྟ་མི་དགོས་པར་གཞན་དབང་ཅན་ནས་རང་དབང་ཅན་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལས་གལ་
ཆེ་བ་ཞིག་ནི། མ་འོངས་པར་མ དོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་རྒྱུད་སྤོང་བྱས་རྗེས་ལྷགས་ལམ་འདི་ནི་རྩྭ་ཨེ་ཤེ་
ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཚོང་དོན་རྩེད་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་པའི་ “མཚོ་ཐོག་གི་དར་གོས་
འབྲུལ་ལམ” (海上丝绸之路) རྒྱན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཐིག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།

ཁ། མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་ལ་འཐབ་རྩལ་གྱི་རིན་ཐང་དཔག་དུ་མེད།

མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་གྱི་འཐབ་རྩལ་རིན་ཐང་ནི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས། ཡུལ་སྐོར་སོགས་
ལས་ཐད་དེ་བརྒྱལ་ཡོད། མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་གྱི་དོས་ནས་དམངས་སྤྱོད་ལྷགས་ལམ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དོན་
དངོས་ཐོག་དམག་སྤྱོད་ལྷགས་ལམ་ཡིན་པ་རེད། དང་ཐོག་མཚོ་བོད་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་རྒྱན་ཐད་རྒྱ་ནག་
དབྱུ་སྤོང་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་པའི་བར་བསམ་འཆར་མི་མཐུན་པ་ཐོན་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས། ད་ཚོས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
འགོ་གྲོན་འབོར་ཆེན་དང་དཀའ་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གདོང་གཏང་དེ་ན་གོར་མོ་ནས་རྩ་ས་
བར་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་རྒྱན་བྱེད་རྒྱུ་དེར་རྗེས་སུ་ད་ཚོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་དེ་རྩ་བུ་མི་འདུག ཅེས་
བཤད་དུས། ཅང་ཅོ་མིན་གྱིས་ད་ཚོས་བོད་རྩོད་སུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་རྒྱན་བྱེད་པ་དེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་
ཕན་ཆེད་དུ་མིན། དེ་ཆབ་སྤོང་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཚུལ་འདུག གང་ལྟར་ལྷགས་ལམ་
འདི་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་རྩོ་བྱུང་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་དུ་རྩོ་བས་ལྷན་དམག་
དབྱུང་ས་ལ་འགའ་རྒྱིག་གཤོམ་བྱས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། འདིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྱུར་
བ་འགོ་རྒྱུ་མ་ཟད། རྩོ་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཨེ་ཤེ་ཡ་ཡུལ་དབྱུས་ས་ཁུལ་བཅས་ལའང་བྱགས་རྒྱན་ཐེབས་རྒྱུ་རེད། དེ་

ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་དོན་ཚེད་ལས་མཁས་པ་ཞིག་གིས། མཚོ་བོད་ལྷགས་ལམ་ལེགས་གྲུབ་དང་དེ་ལྟ་མཐུན་
དུ་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་དོན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁག་བར་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུན་རྗེ་དམ་དུ་སོང་བ་མ་ཟད། བོད་
གྱིས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་ནང་ལོགས་ས་ཁུལ་ལ་འབྲེལ་མཐུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་གྱི་འགྱུར་
ཚོག་དེས་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་ཡུལ། ལྷང་ག་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་ཀྱང་སྤར་ལས་སྟག་པར་རྒྱ་ནག་
ལ་ཉེ་པོ་བྱེད་རྒྱ་རེད། ཅེས་བཤད་འདུག།

ཡང་གཅིག་བཤད་ན། མདོ་དབྱས་ལྷགས་ལམ་འཁོར་སྐྱོད་བྱུང་བ་དེས་ཀྱང་ཀྱང་གོའི་དམག་དོན་གར་
དགོས་བབ་བརྒྱན་དང་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཞབས་འདེགས་གྱི་མཐོ་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ཅད་དེ་ཆེ་རུ་སོང་ཡོད་པ་དང་།
དཔེར་ན་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་སྐྱམ་དམག་འབྲུམ་དང་བྱེད་ཀ་ནས་འབྲུམ་གཉིས་ཙམ་
དུས་གཅིག་ལ་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན། རྒྱ་གཅིག་ནང་གཏོང་བྱུང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་མཚོན་
ཆ་ཆེ་གས་དཔེར་ན་འཐབ་འཁོར་དང་འཕྱར་མདའ་ལ་སོགས་མཐོ་སྤྱོད་དུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་རྒྱུར་སྤར་དག་མེད།

ད་དུང་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། ཀྱང་གོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་ལས་དང་ནང་འདྲེན་དོ་རྒྱུམ་གྱི་ 40 % ལྷ་
ལ་ཁ་མཚོ་འགག་(The Strait of Malacca 马六甲海峡)བརྒྱུད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེར་སྐོར་ཐག་རིང་
བ་མ་ཟད་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཉེན་ཁ་གང་མང་ཡོད་སྟབས། ཀྱང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་ད་ལྟ་འཆར་གཞི་བཏོང་སྟེ་ན་
གོར་མོ་ནས་ཤིན་ཅང་ཁ་རྩི་བར་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཁ་རྩི་ནས་ཕུ་གེ་སི་ཐན་སྟོ་བྱང་གི་
ཀཱ་ཏ་ཨར་(Gwadar Port 瓜达尔港)ཀྱུ་ཁ་བར་ལྷགས་ལམ་བཟོ་འཆར་རེད། དེ་ཡང་སྟོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་སྐྱམ་ས་པལ་བ་
(South Asian subcontinent 南亚次大陆) ཕུ་གེ་སི་ཐན་ཞི་པལ་སའི་མཚོ་ཁྲུག་(Persian Gulf 波斯湾) གི་བྱུར་སྟོ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་བོད་ནི་ཕུ་གེ་སི་ཐན་དང་བྱིམ་མཚོས་ཡིན་སྟབས། ཀྱང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་ས་
འབྲེལ་གྱི་གནས་བབ་ཡག་པོ་དེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་པལ་སའི་མཚོ་ཁྲུག་དང་བྱང་ཨ་ཕྱེ་རི་ཀའི་ས་ཏ་ར་བྱེ་ཐང་
བཅས་གྱི་དོ་རྒྱུམ་རྒྱུ་ལམ་ཕུ་གེ་སི་ཐན་སྟོ་བྱང་གི་ཀཱ་ཏ་ཨར་གྱུ་ཁ་དཔོར་འདྲེན་བྱས་རྗེས། དེ་ནས་ཡར་བྱང་
སྤྱོགས་སུ་ལྷགས་ལམ་བརྒྱུད་བོད་དང་ཤིན་ཅང་ས་ཁུལ་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ལོགས་སུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་རྒྱུ་འཆར་
གཞི་ཡོད། ཀཱ་ཏ་ཨར་གྱུ་ཁ་དུང་དེ་ཙམ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་གིས་གནས་དེར་མཚོ་དམག་གི་
གནས་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛུགས་ཏེ་དེར་རབས་གྱི་དམག་འབྲུག་བྱང་སྐབས་གྱུ་ཁ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་མཚོ་དམག་
དང་མཁའ་དམག་ཉིན་རུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ནང་འབབ་སའི་གནས་ཆེས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་
རེད། ཀཱ་ཏ་ཨར་གྱུ་ཁ་ཀྱང་གོར་མཚོ་ན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་དང་འཐབ་རྩས་གྱི་རིན་ཐང་གཉིས་ཆ་ལྡན་
ཡོད། ཀྱང་གོ་དང་ཕུ་གེ་སི་ཐན་བར་གྱི་བྱི་འབྲེལ་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཙོ་བོ་འདིར་ཐུག་ཡོད། དེར་

བཞེན་བོད་དུ་གྲུང་གོས་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་ལ་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་རིན་ཐང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད། ད་ལྟ་རྒྱ་
ནག་གིས་བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་དང་རྒྱུང་སྲིང་བཅས་ཀྱི་ཐད་བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་བལ་ཡུལ་གྱིས་
དགའ་བསུ་ཞུ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱིས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་བཞིན་པ། ལྷ་ཀེ་སི་ཐན་གྱིས་འདང་རྒྱག་བཞིན་
པའི་སྐར་རེད།

༧༽ བོད་ཁྲལ་དུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་བྱས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ལ་ཕན་གནོད་སྐྱོད།

༧༽ ཕན་པའི་ཆ།

སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་ཚད་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་གཤིས། གཙོ་བོ་མིའི་ཀུན་
སྤོང་དང་དེ་བཞེད་སྤོང་གང་ལ་གཏོང་རྒྱུར་རག་ལས་ཡོད། དེ་བཞིན་མདོ་དབྱུས་ ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་
ཐད་གྲུང་མཁས་པ་དང་ཆེད་ལས་པ་དག་གིས་དེར་འགལ་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱུད་གཏམ་སྤེལ་བཞིན་པ་རེད།
དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་བྱས་པ་དེས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་དང་
རིག་གནས་བརྗེ་རེས་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་མ རོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་
གྱིས་བོད་ལ་མཐོ་སྐར་གི་སྤྱི་ཁམས་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཐེབས་རྒྱ་རེད་ཅེས་རྗོད་བཞིན་ཡོད།

གང་ལྟར་མདོ་དབྱུས་ལྷགས་ལམ་གྱི་ཕན་པའི་ཆ་ནི། དེ་བཟོ་སྐྱེན་མ་བྱས་གོང་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩོ་
སོལ་གོང་ཚད་འོན་ཀའི་ལ་རྒྱ་སྐོར་ ༥༠ ཡིན་ཚུལ་འདུག དེ་ནི་ཟེ་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩོ་སོལ་གོང་ཚད་ལས་
ལྷག་གསུམ་ལས་མང་བ་རེད། ལྷགས་ལམ་ཤར་གཏོང་བྱུང་རྗེས། ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩོ་སོལ་གོང་ཚད་མར་ཆག་
སྟེ་འོན་ཀའི་ལ་སྐོར་ ༡༥༥ རེད་ཟེ། དེ་བཞིན་ལྷགས་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཚོ་འདམ་གྱི་རང་
བྱུང་སོལ་རྒྱུངས་གྲུང་གོང་ཉུང་སྤོ་ཉུན་གྱི་སོལ་རྒྱུངས་གོང་ཚད་ལས་ཐད་དེ་དམའ་བ་ཆགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་
མིས་ས་གནས་ཀྱི་རྩོ་དང་གིང་ནགས་གཙོད་འབྲེག་མི་དགོས་པར་སྤྱི་དངོས་ཁོར་ཡུག་སྤྱིང་སྤོང་ལ་ཕན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཟེ། དེ་བཞིན་དབྱུས་གཙང་ས་ཁྲལ་གྱི་དངོས་བོའི་གོང་ཚད་གྲུང་གང་འཚམས་མར་ཆག་
ཡོད་ཚུལ་འདུག

གཞན་ད་དུང་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱེན་བྱས་པ་དང་བོད་དུ་ཡུལ་སྐོར་སྤོ་འཆམ་དུ་ཡོང་མཁན་ལ་རེར་
རེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེས་གྲུང་བོད་མིའི་ཡོང་འབབ་རེ་མང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཚོང་ལས་ཀྱི་གོ་
སྐབས་རེ་མང་དུ་འགོ་བ། ལས་ཞུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གང་མང་སྐྱེན་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ལ། དེ་

བཞིན་ལྷ་ས་ནི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་
དུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་མཚོན་ཅིག་ཡིན་ལྟ་བུས། ཁམས་དང་མདོ་སྐད་སོགས་ནས་དབུས་གཙང་ས་ཁུལ་དུ་
གནས་མཇལ་དུ་འགོ་བར་ཉ་ཅང་སྟབས་བདེ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་ནང་། བོད་དུ་ལྷགས་
ལམ་འཇུགས་སྐྱུན་ཐད་མཐའ་གཅིག་དུ་ངོ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཉ་ལམ་ཚེ་རིང་འོད་ཟེར་གཅིག་པོ་རེད། ཡིན་
ནའང་མོ་ལྷ་སར་ཡོང་སྐབས་ཡར་མར་དུ་མི་འབོར་ཁོ་ན་ནས་མ་གཏོགས་འགོ་གི་མི་འདུག་ཅིས་བརྗོད་འདུག

ཁ། གཞོན་པའི་ཆ།

བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱུན་དེས་བོད་མིར་ཕན་པ་ལས་གཞོན་པའི་ཆ་མང་བ་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་ཅ་རྒྱབས་འཕྲོ་བ་བཞིན་བོད་ནང་འཇུག་ཡོང་བ།

གཉིས། བོད་མིའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་། ཚོས་ལུགས། དུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོམ་གཞི་
བཅས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་རྒྱ་ཡིན་པ།

གསུམ། བོད་རིགས་རྒྱ་མིར་སྦྱར་བའི་མཚུངས་བསྐྱར་གྱི་གོམ་སྟབས་ཅན་དེ་ཇི་མགོགས་སུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པ།

བཞི། བོད་ནང་གི་ཚ་ཆེ་བའི་གཏེར་རྩ་སྐྱེས་དང་ཞིང་ཕྱུགས་ལས་ཀྱི་ཐོན་རྩ་ཤ་མར་བལ་གསུམ་སོགས་
ཚུ་བཞིན་བྱེད་བཞུར་འགོ་བ།

ལ། བོད་ནང་མི་འབོར་ཇི་མང་དུ་སོང་བ་དང་སྐྱུགས་འཇུགས་སྐྱུན་སྐྱོ་ཚོགས་གཙོ་བྱས་མིའི་བྱེད་སྐོ་ཡང་ཇི་
མང་དུ་སོང་ཉེ་བོད་ཀྱི་ཉམས་ཞན་སྟོབས་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཕུག་ལ་གཞོན་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་
པ།

དུག དབུལ་ཕྱུག་གི་ཉེ་བག་ཆེ་བུ་འགོ་བ།

བདུན། སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་གང་ཅི་ཐད་བོད་མི་བོད་ལུལ་ནས་མཐའ་ལ་སུང་རྒྱ།(Marginalization 边缘化)

བརྒྱད། བོད་ནི་སྐོན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ད་ལྟ་དམག་དོན་གྱི་གནས་གཞི་ཞིག་དུ་གྱུར་བ།

དགུ། རྒྱ་གར་སོགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ལ་འཛིགས་སྤང་ཆེ་རུ་འགོ་བཙུག་པ་སོགས་གནོད་སྐྱོན་གང་མང་ཡོད།

༥༽ མ་འོངས་པར་བོད་དང་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ཏུ་སྤྲུམ་མཐུན་དུ་སྦྱགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་འཆར།

མདོ་དབུས་སྦྱགས་ལམ་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞིར་སྦྱ་གཞིས་སྦྱགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱབ་བྱས་ཚར་བ་དང་ཀྱང་གོ་སློང་གཞུང་གིས་སྦྱགས་ལམ་སྤྲུམ་མཐུན་དུ་འཛུགས་སྐྱབ་གྱི་འཆར་གཞི་དུང་འདིར་བཞིན་ཡོད། [bbs Tiexue.net](http://bbs.Tiexue.net) 铁血社区Weibo.com微波网站སོགས་ནས་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན། མ་འོངས་པར་ཀྱང་གོ་སློང་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཁྲུལ་དུ་སྤྲུམ་མཐུན་དུ་སྦྱགས་ལམ་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་རྒྱ་མ་ཟུང་། ད་དུང་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ཏུ་རྒྱལ་མཚོམས་བརྒྱལ་བའི་སྦྱགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་འཆར་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་འདུག འདིར་བརྟེན་ཚོད་ལ་རྒྱ་ནག་གི་མ་འོངས་སྦྱགས་ལམ་གྱི་འཛུགས་སྐྱབ་འཆར་གཞི་ནང་གོམ་པ་གསུམ་ཙམ་བྱས་འགོ་འཆར་རེད་ལྟམ་དེ་ཡང་གོམ་པ་དང་པོ་ལོ་བཅུའི་ནང་བོད་ཁྲུལ་དུ་སྦྱགས་ལམ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། དེའི་རྗེས་གོམ་པ་གཉིས་པ་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ལ་རྒྱལ་མཚོམས་བརྒྱལ་བའི་སྦྱགས་ལམ་བཟོ་སྐྱབ། གོམ་པ་གསུམ་པ་ཞི་ཨེ་ཤེ་ཡ་སློང་འབྲེད་བཅད་གྱི་སྦྱགས་ལམ་དྲ་བ་(Trans-Asian Railway Network 泛亚铁路网)འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་འཆར་རེད། གཤམ་དུ་དེའི་སྐོར་རོབ་ཙམ་ལྟར་ན།

A གོམ་པ་དང་པོ་མ་འོངས་པའི་ལོ་བཅུའི་ནང་བོད་ཁྲུལ་དུ་སྦྱགས་ལམ་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་རྒྱ་ཁག

ན་གོར་མོ་ནས་ཤིན་ཅང་ལྷ་ཨར་ལེ་བར་དང་དེ་ནས་ལ་ཉིའི་བར། ལྷ་ས་ནས་ཉིང་ཁྲིའི་བར། གཞིས་ཀ་ཅེ་ནས་འབྲམ་བར། གཞིས་ཀ་ཅེ་ནས་གོ་མོ་(ཡ་ཏོང)བར་བཅས་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད།

B གོམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཅང་ལ་ཉི་ནས་ལྷ་གེ་སི་ཐན་སྟོ་རུབ་གྱི་ཀྲ་ཏུ་ཨར་གྱུ་ཁ་བར་གྱི་ཀྱང་ལྷ་

སྦྱགས་ལམ་དང་། འབྲམ་ནས་ཀ་ཏུ་མན་ཏོ་བར་གྱི་ཀྱང་ལེ་སྦྱགས་ལམ། གོ་མོ་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏུ་བར་གྱི་ཀྱང་ཉིན་སྦྱགས་ལམ། ད་དུང་ལྷང་མེན་ནས་མའོ་ཉན་བར་གྱི་ཀྱང་ལའོ་སྦྱགས་ལམ། ལྷང་མེན་ནས་ཉི་ཁོའུ་བར་གྱི་ཀྱང་ལེ་སྦྱགས་ལམ། ཏུ་ལིས་ནས་རུའི་ལིས་བར་གྱི་ཀྱང་འབར་སྦྱགས་ལམ། ལ་ཉི་ནས་ཐུའུ་ཨར་ཀ་ཐེ་བར་གྱི་ཀྱང་ལེར་སྦྱགས་ལམ་བཅས་ཡིན་པ་རེད། ཉེ་ཆར་ཀྱང་གོ་དང་ལྷ་རུ་སྤྲུམ་གཉིས་ཀྱིས་ད་དུང་བེ་ཅེན་དང་མའོ་སི་ལའོ་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་པའི་སྦྱགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱབ་ཐད་གྱི་དྲན་ཐོ་ཡི་གེ་ཞིག་ཀྱང་བཀོད་འདུག བརྗོད་ཚུལ་

ལྷན་པོ་ཅིན་དང་མའོ་སི་ཁའོ་དབར་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིང་ཚད་ལ་གོ་ལོ་སྟེ་
༧་ ༥༠༠༠ འདུག་ཟེད།

C གོམ་པ་གསུམ་པ་ནི་མིག་མར་ཨ་རིའི་ནང་འདོན་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་པའི་« ཡུ་རོབ་དང་ཨེ་ཤེ་ཡ་ལ་
དབྱུང་རྗེས་ » ཅེས་པའི་དུས་དེབ་སོགས་སུ། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཐབ་རྩམ་པ་དག་གིས་ད་ལྟའི་ཀྲང་གོའི་འགྲུལ་
སྐྱོད་ཁ་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས་ཏེ་རིག་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོད་ཅིན་བྱས་པ་ལྟར་ན། མ་འོངས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཨེ་
ཡའི་སྤྱི་ཚེན་སྟེང་རིང་ཚད་ལ་གོ་ལོ་སྟེ་༧་ ༥༠༠༠ ཡོད་པའི་ལྷགས་ལམ་ཁག་བཞི་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་ཨེ་ཤེ་ཡ་ས་ཁུལ་དུ་ཁོ་རེ་ཡ་ཕྱེད་སྤྱིང་ནས་ཀྲང་གོའི་ཤར་བྱང་ས་ཁུལ་བརྒྱུད། ལྷ་ཅུ་སུ་
དང་སོག་པོ། དེ་ནས་ཉ་སག་སི་ཐན་བཅས་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་རྒྱ། ཡང་ཨེ་ཤེ་ཡ་ཤར་སྟོ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
དག་དང་སྟོ་དབུས་ཕྱེད་སྤྱིང་བར་སུ་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱ། རྒྱ་ནག་གི་སྟོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ནས་འབར་མ་དང་། རྒྱ་གར།
ཨི་རན། ཏཱ་ལེ་བཅས་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་རྒྱ། དེ་ནས་ལྷ་ཅུ་སུ་དང་ཨེ་ཤེ་ཡ་ཡུལ་དབུས། ཕལ་སའེ་མཚོ་
ཁུག (Persian Gulf 波斯湾) བཅས་སུ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྟོ་བྱང་ས་ཁུལ་སྟེ་མཐུད་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ཡིན་པ་རེད།

མཇུག་བསྟོར་མས།

ང་ཚོས་ཀྲང་གོའི་དམར་ཤོག་སྲིད་གཞུང་འདི་སུ་མཐུད་དུ་གནས་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་
ཁ་ཚོན་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཚོན་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་སྲིད་
གཞུང་འདི་ད་དུང་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚེ། བོད་ནང་ཁུལ་དུ་ལྷགས་ལམ་རྒྱུང་སྤྱིང་དང་ལྷགས་ལམ་དུ་
བ་ཞིག་བསྐྱོན་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏན་ཁེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱུ་
པའི་ལྷགས་ལམ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡང་ཉ་ལམ་དུས་ཚོད་ལྡེ་ཅིན་མ་གཏོགས་བཟོ་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
པ་ཐེ་ཚོམ་མེད། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞིས་ཅིན་ཕིང་གིས་བཏོན་པའི་ “ཀྲང་གོའི་མི་ལམ” “中国梦” ཞེས་
པའི་ནང་དོན་གཅོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱག་པོ་དང་དམག་དབུང་སྟོབས་ཚེན་ཡོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཞིས་ཅིན་
ཕིང་གཅོ་བྱས་པའི་ཀྲང་གོའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་རེད། འོ་ན་དམིགས་ཡུལ་དེར་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
ཁོ་བོས་བཞུགས་ན་མ་འོངས་པར་ཀྲང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ “ཀྲང་གོའི་མི་
ལམ” གྱི་ཚད་གཞི་རེད་ཟེར་ཚོག་ དེ་ཡང་ཀྲང་གོས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ལམ་འདི་མདོན་སུམ་དུ་བསྐྱུར་པ་ལ་

དང་བོ་ལྷོ་ཨེ་ཤེ་ཡ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་གྱི་
དམིགས་ཡུལ་སྐྱབ་འགོ་བརྩམས་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་དག་ལ་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་ལ་ཐོག་མར་
མང་གཞི་བོད་ནས་འདིང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ལྷོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་དག་གི་ “ཀྲུང་གོའི་འཛིགས་སྐྱབ་
སྐྱབ་བ” “中国威胁论” “China threat theory” ཞེས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དུ་
ལྷགས་ལམ་འཛུགས་སྐྱབ་དང་དེ་ལྟར་མཐུན་དུ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྲིད་བྱས་པ་ལ་ཐོག་མར་མང་གཞི་བོད་དང་འབྲེལ་པའི་བྱ་
སྲོད་འདི་དག་ལ་བརྟེན་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ།

མདོར་ན་ཀྲུང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་དོན་ཆེད་བོད་དུ་ལྷགས་ལམ་འཛུགས་
སྐྱབ་བྱས་ཏེ་ “ཀྲུང་གོའི་མི་ལམ” མདོན་སྲུང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་མང་གཞི་བོད་
ནས་ལྷོ་ཨེ་ཤེ་ཡ་ས་ཁུལ་དུ་འགོ་འཛུགས་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་བཤད་རང་གསལ་རེད།

ཤར་ཚོང་བདེ་ལྡན་གྱིས།

༢༠༡༤ ལོའི་ལྷོ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན།